

Töö suurema ohtlikkusastmega isikuga õppekava

Õppekavarühm

Sotsiaaltöö ja nõustamine

Sihtrühm

Madala või aegunud erialase kvalifikatsiooniga erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenust osutavate asutuste töötajad (tegevusjuhendajad, sotsiaaltöötajad, hooldustöötajad, tugiisikud), kes puutuvad kokku raske psüühikahäirega isikutega, kelle käitumine on põhjustanud ohtlikkust enesele ja teistele ning kelle psüühiline haigus või seisund takistab oluliselt igapäevast toimetulekut (ööpäevaringne erihooldusteenus kohtumäärusega isikutele). Samuti võivad õppida erialase hariduseta või aegunud teadmistega eakate- või erivajadustega inimeste abistajad, omastehooldajad.

Õppe alustamise nõuded

Keskharidus. Kasuks tuleb eelnev töökogemus erihoolekande- ja/või rehabilitatsiooniteenuseid pakkavas asutuses.

Õpiväljundid

- Teab ööpäevaringse erihooldusteenuse olemust ja nõudeid teenusele.
- Teab ja eristab psüühika- ja käitumishäireid ja sellega seotud põhiprobleeme
- Tunneb kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isikute õiguste kaitset puudutavat seadusandlust.
- Hindab riske, teab probleemse käitumise olemust, kasutab töötavaid probleemse käitumise vähendamise võtteid ja oskab käituda kriisisituatsioonis ööpäevaringset erihooldusteenust vajava isikutega.
- Kasutab efektiivseid meeskonnatöö võtteid kujundades seeläbi teenust saavale isikule toetavat keskkonda.
- Kasutab äärmuslikult kahjustava käitumise puhul enesekaitse- ja kliendi ohjeldamise võtteid tagades seeläbi turvalisuse.

Õpiväljundite seos kutsestandardiga ja õppekava koostamise alused

Õppekava koostamise aluseks on Sotsiaalhoolekande seaduse § 86 lõike 7 alusel kehtestatud Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määrus nr 71 „Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituste kavade, koolituse täpsustatud mahtude ja sisu, praktilise väljaõppe läbimise ja lõputöö koostamise kohustuse ning õppe lõpetamise tingimuste kehtestamine“ § 1 (Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituse kavad).

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist tase 4

B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine

B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine

Hooldustöötaja tase 4

B.2.5 Töö erivajadustega inimestega

B.2.7 Esmaabi andmine

Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides: 60

Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides: 60

sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari või muus koolis määratud vormis) 50

sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas) 10

Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides: 0

Õppe sisu

Auditoorne töö:

- Ööpäevaringse erihooldusteenuse, sealhulgas kohtumääruse alusel hoolekandeesutusse paigutatud isikutele osutatava teenuse kirjeldus ja nõuded teenusele (8 t)
- Psüühika- ja käitumishäired, mille puhul võib esineda vajadus tugevdatud järelvalveks (4 t)

- Kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikute õiguste kaitset puudutav seadusandlus (8 t)
- Risk, riskiindikaatorid, riskihindamine, riskiplaan (4 t)
- Probleemne käitumine (6 t)
- Meeskonnatöö teenust saavat isikut toetava keskkonna kujundamisel (4 t)
- Kriisisituatsioonis käitumine ja riski juhtimine (6 t)
- Toimetulek äärmuslikult kahjustava käitumisega (6 t)
- Psüühikahäire ja ebastabiilne remissioon (4 t)

Praktiline töö:

- Riskiplaan (2 t)
- Probleemne käitumine (2 t)
- Meeskonnatöö teenust saavat isikut toetava keskkonna kujundamisel (2 t)
- Kriisisituatsioonis riski juhtimine (2 t)
- Enesekaitsevõtete õpe ja treening. Ohjeldusvõtete kasutamine (2 t)

Õppekeskkond

Viljandis, Tartu 15a ning **Valgas**, Vabaduse 26-214 (Müllersoni Ärimaja)

Õppijatel on kasutada individuaalsed lauad, tool, pabertahvel, projektor, arvuti, ruumis on riidenagi, sund- ja loomulik ventilatsioon. Kohvipausid sisalduvad koolituse hinnas.

Saab teha ka sisekoolitusena (asutustes kohapeal), kui selleks on soovi. TULEME KOHALE!

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingute lõpetamiseks on vajalik osaleda kontaktõppes vähemalt 70%, sooritada praktilised tööd. Mitmeeristav hindamine. Koolituse läbimisel väljastatakse osalejatele tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud.

Hindamismeetod

Hindamiskriteeriumid

Praktiline töö nr 1

Lähtuvalt situatsioonülesandest:

tööprofili koostamine kliendile (reaalne klient või näidisjuhtum)

Praktiline töö nr 2

kirjalik eneseanalüüs töötamiseks
ööpäevaringse erihooldusteenuse,

sealhulgas kohtumääruse alusel
hoolekandeesutusse paigutatud isikutega

Õppematerjalid

Sotsiaalhoolekande seadus. <https://www.riigiteataja.ee/akt/130122015005>

Paavel V. Psüühilise erivajadusega inimeste hoolekanne Eestis, 2001

Koolitajad

Hille Krusberg

Olen lõpetanud Akadeemia Nord – bakalaureuse kraad psühholoogias (diplom nr LM003731), Tartu Ülikooli usuteaduskonna - magistrikraad religiooniantropoloogia erialal (diplom nr MA 009275), Tallinna Pedagoogika Kooli - lasteaiakasvataja/pedagoogi erialal (diplom nr ET-1 974502). Lisaks Tartu Ülikool Pärnu kolledžis läbinud täiendusõppeprogrammi – Sotsiaalse rehabilitatsiooni protsess (tunnistus nr 04441-15, P2PC.TK.309). Kogu oma teadliku tegevuse olen seostanud psühholoogia ja pedagoogikaga. Oman pikaajalist kogemust rehabilitatsioonimeeskonnas töötamisega (nõustamine, rehabilitatsiooniplaanide koostamine). Aastast 2000-2012 olen töötanud koolis psühholoogina ja psühholoogia õpetajana. Oman pikaajalist koostöökogemust Eesti Töötukassaga. Olen osalenud tööalaste motivatsioonikoolituste ja tööklubide läbiviimiseks õppemappide koostamisel klientidele, Karjääriplaneerimise õppematerjalide väljatöötamine koolidele ja palju muud. Oman arengupsühholoogiast koolitajana ja töökogemusena täielikult ülevaadet ja praktilisi teadmisi. Samuti täiskasvanutega koolituskogemus olemas.

Urve Tõnisson - Olen lõpetanud Tartu Ülikooli arstiteaduskonna õeteaduse osakonna ning Mainori Kõrgkooli rakenduspühholoogia eriala. Olen ennast täiendanud psühholoogia valdkonnas erinevates teraapia valdkondades, läbinud pikaajalised koolitused rehabilitatsiooni CARE metodika (Storm Rehabilitate, Holland), kunstiteraapia (TLÜ), kognitiivse psühholoogia ja teraapia; tugigrupijuhendaja (Soome/eesti), käitumiseksperdi (Blankers-Hage Holland) koolitused. Erihoolekande ja rehabilitatsiooni valdkonnas on ta töötanud alates 2001 aastast nii terapeudi, koolitaja kui arendajana. Tegevusjuhendajate koolitusega Tervise Arengu Instituudis olen olnud seotud alates 2001- 2015 ning olnud koolitaja ja ekspert Tartu Tervishoiu Kõrgkooli tegevusjuhendajate täiendkoolituse arendamisel. Olen „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“, „Probleemse käitumise ennetamise ja juhendamise hea tava käsiraamatu“ ja „Toimetulek äärmuslikult kahjustava käitumisega“ käsiraamatu üks koostajatest. Viimastel aastatel olen tegelnud raskesti mõistetava käitumisega erivajadusega klientide juhendamisega (MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja

Nõustamiskeskus), olen tegev SA Viljandi haigla sõltuvusrehabilitatsiooni osakonnas, tegelen pikaajalise psüühikahäirega klientide koolitamise ja jõustamisega (EPRÜ, Heaolu ja Taastumise Kool), teen koostööd kogemusnõustajatega ning osalen eksperdina valdkonna arendamisel. Oman Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni ANDRAS poolt väljastatud täiskasvanu koolitaja, tase 7 kutset.

Koolituse raames teeme koostööd Verge Eesti OÜ-ga , koolitavad Airiin Demir ja Martin Kallavus, lisanfo on leitav www.verge.ee.